

Sygn. akt III AUa 582/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 września 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Alicja Podlewska (spr.)
Sędziowie:	SA Daria Stanek SA Grażyna Czyżak
Protokolant:	stażysta Anna Kowalewska

po rozpoznaniu w dniu 14 września 2016 r. w Gdańsku

sprawy K. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o umorzenie należności z tytułu składek

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 5 stycznia 2016 r., sygn. akt VI U 1170/15

1. oddała apelację;

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. na rzecz K. K. kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

SSA Grażyna Czyżak SSA Alicja Podlewska SSA Daria Stanek

Sygn. akt III AUa 582/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 marca 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. – na podstawie art.1 ust.13 pkt 1 ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność i po rozpatrzeniu wniosku K. K. z dnia 29 stycznia 2013r. w sprawie umorzenia należności z tytułu składek – odmówił umorzenia należności z tytułu składek:

- na ubezpieczenia społeczne za okres 10-12/2002r., 02-06/2003r., 09/2003r. – 06/2004r., 07 – 08/2005r., 06/2006r., 08/2006r., 10/2006r. – 02/2007r., 09/2007r. – 02/2008r., 10-12/2008r. w łącznej kwocie 29832 zł 57 gr., w tym z tytułu: składek – 14834 zł 57 gr, odsetek – 13954 zł, dodatkowej opłaty – 1000 zł, kosztów upomnienia – 44 zł

- ubezpieczenie zdrowotne za okres 10/2008r. w łącznej kwocie 143 zł 13 gr., w tym z tytułu: składek 94 zł 13 gr, odsetek – 49 zł.

W uzasadnieniu tej decyzji ZUS Oddział w B. podał, że w dniu 29 stycznia 2013r. K. K. zwrócił się z wnioskiem o umorzenie należności z tytułu składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe, ubezpieczenia zdrowotne oraz Fundusz Pracy całości zadłużenia za okres objęty abolicją na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność. W dniu 15 stycznia 2014r. ZUS Oddział w B. wydał decyzję nr (...) o warunkach umorzenia należności, która z dniem 21 lutego 2014r. stała się prawomocna. Zatem zgodnie z pkt II wskazanej decyzji w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji o warunkach K. K. winien uregulować należności niepodlegające umorzeniu. Na dzień 26 lutego 2015r. wnioskodawca posiada nieuregulowane należności niepodlegające umorzeniu – składki na ubezpieczenie zdrowotne za okres 07-11/2014r. w wysokości 1,09 zł. Biorąc pod uwagę fakt, że warunki niezbędne do umorzenia nie zostały spełnione Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. orzekł jak w sentencji decyzji.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł w imieniu wnioskodawcy K. K. jego pełnomocnik procesowy, domagając się zmiany decyzji poprzez umorzenie wskazanych w niej należności, a ewentualnie skarżący domagał się uchylecia decyzji i przekazania sprawy do rozpatrzenia Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych. Ponadto odwołujący się wnosił o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS Oddział w B. wnosił o oddalenie odwołania oraz o zasądzenie od odwołującego na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Organ rentowy nie zgodził się z zaprezentowaną przez odwołującego się płatnika interpretacją przepisów ustawy umorzeniowej. Powołując się na art.1 ust.10 ustawy abolicyjnej organ ten wskazywał, że decyzja o umorzeniu nieopłaconych składek nie może zostać wydana, jeżeli na koncie odwołującego widnieje zaległość z tytułu niepodlegających umorzeniu składek, przy tym bez znaczenia jest kwota tej zaległości, bowiem sam fakt istnienia jakiegokolwiek zaległości uniemożliwia wydanie decyzji umarzającej.

Wyrokiem z dnia 5 stycznia 2016 r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych:

I. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że umorzył należności z tytułu składek :

- na ubezpieczenia społeczne za okres 10-12/2002r. , 02-06/2003r., 09/2003r.– 06/2004r., 07-08/2005r., 06/2006r., 08/2006r., 10/2006r. – 02/2007r., 09/2007r.– 02/2008r., 10-12/2008r. - w łącznej kwocie 29 832 zł 57 gr., w tym z tytułu :

- składek – 14 834 zł 57 gr,

- odsetek – 13 954 zł,

- dodatkowej opłaty – 1 000 zł,

- kosztów upomnienia – 44 zł,

- na ubezpieczenie zdrowotne za okres 10/2008r. w łącznej kwocie 143 zł 13 gr., w tym z tytułu :

- składek – 94 zł 13 gr.,

- odsetek – 49 zł,

II. zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. na rzecz K. K. kwotę 2 400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach i rozważaniach:

W dniu 29 stycznia 2013r. K. K. (prowadzący pozarolniczą działalność pod firmą K. N. (...) w B.) złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddziale w B. wniosek o umorzenie nieopłaconych należności za okres od 1 stycznia 1999r. do 28 lutego 2009r. na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy, do opłacenia których był zobowiązany z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności, którą nadal prowadzi. Wnioskodawca (płatnik składek) powołał się na przepisy ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. z 2012r., poz.1551 – dalej jako ustawa abolicyjna).

ZUS Oddział w B. decyzją nr (...) z dnia 28 lutego 2013r. - na podstawie przepisów powyższej ustawy abolicyjnej oraz art.105 § 1 K.p.a. w związku z art.123 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych - umorzył postępowanie w zakresie wniosku dotyczącego składek za okresy: od 01/1999r. do 01/2001r., od 08/2001r. do 09/2002r., za 01/2003r., od 07 – 08/2003r., od 07/2004r. do 06/2005r. od 09/2005r. do 05/2006r., od 07/2006r. do 09/2006r., od 03/2007 do 08/2007, od 03/2008 do 09/2008 i od 01 – 02/2009r. albowiem ustalił, iż w powyższych okresach płatnik nie posiadał zaległości z tytułu składek.

Natomiast decyzją Nr (...) z dnia 15 stycznia 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. – po rozpatrzeniu wniosku K. K. z dnia 19 stycznia 2013r. – na podstawie art.1 ust.8 ustawy abolicyjnej określił, iż :

I według stanu na dzień 29 stycznia 2013r. umorzeniu będą podlegały należności z tytułu składek na:

a) ubezpieczenia społeczne – za okres 10-12/2002r., 02-06/2003r., 09/2003r. – 06/2004r., 07-08/2005r., 06/2006r., 08/2006r., 10/2006r. – 02/2007r., 09/2007r. – 02/2008r., 10-12/2008r. w łącznej kwocie 29832 zł 59 gr., w tym z tytułu:

składek – 14834 zł 57 gr,

odsetek – 13954 zł,

kosztów upomnienia – 44 zł,

dotatkowej opłaty – 1000 zł,

b) ubezpieczenie zdrowotne – za okres 10/2008r. w łącznej kwocie 143 zł 13 gr, w tym z tytułu:

składek – 94 zł 13 gr, odsetek 49 zł;

II warunkiem umorzenia w/w należności jest wpłata należności niepodlegające umorzeniu. Należności z tytułu składek za okres od 1 stycznia 1999r. nieobjęte postępowaniem o umorzeniu należy uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji wraz z odsetkami naliczonymi do dnia wpłaty włącznie zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz wydanym na jej podstawie rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2008r. Nr 78, 465 ze zm.). W uzasadnieniu tej decyzji Zakład wskazał, iż z posiadanej przez siebie dokumentacji wynika, że K. K. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w okresie od 01.01.1999r. do 01.01.2001r. oraz od 01.08.2001r. podlega do nadal. Jednocześnie z analizy zapisów figurujących na koncie Zakład ustalił, iż w okresie od 10-12/2002r., 02-06/2003r., 09/2003r. – 06/2004r., 07-08/2005r., 06/2006r., 08/2006r., 10/2006r. – 02/2007r., 09/2007r. – 02/2008r., 10-12/2008r. figuruje zadłużenie z tytułu należności podlegających

umorzeniu w oparciu o przepisy ustawy abolicyjnej. W związku z tym Zakład Ubezpieczeń Społecznych orzekł jak w punkcie I decyzji.

Jednocześnie Zakład poinformował płatnika składek, iż zgodnie z art. 4 ustawy abolicyjnej w przypadku umorzenia składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, okres za który składki zostały umorzone nie podlega uwzględnieniu przy ustaleniu prawa i wysokości emerytur i rent z ubezpieczeń społecznych oraz innych świadczeń do których prawo uzależnione jest od posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a kwota umorzonych składek nie podlega wliczeniu do podstawy obliczenia emerytury, o której mowa w art.25 powołanej ustawy.

Dodatkowo organ rentowy nadmienił, iż do uregulowania pozostały należności niepodlegające umorzeniu na podstawie ustawy o abolicji.

Decyzja powyższa z dnia 15 stycznia 2014r. nie została zaskarżona i uprawomocniła się.

Zaskarżoną decyzją nr (...) z dnia 25 marca 2015r. ZUS Oddział w B. odmówił umorzenia należności z tytułu składek wskazanych w punkcie I decyzji nr (...) z dnia 15 stycznia 2014r. albowiem – jak wskazano już wyżej – na dzień 26 lutego 2015r. K. K. posiadał nieuregulowane należności niepodlegające umorzeniu: składki na ubezpieczenie zdrowotne za okres 07-11/2014r. w wysokości 1,09 zł.

W dniu 28 kwietnia 2015r. odwołujący się płatnik dokonał dwóch przelewów ze swojego rachunku bankowego na rachunek ZUS tytułem (jeden na kwotę 1 zł, drugi na kwotę 2 zł) powyższej zaległości na ubezpieczenia zdrowotne.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów (odpisów kserograficznych) zebranych w aktach organu rentowego oraz odpisów przelewów k.30-31 akt sprawy.

Dokonując kontroli sądowej zaskarżonej decyzji Sąd Okręgowy zauważył, iż procedura umarzania należności objętych regulacjami ustawy abolicyjnej przewiduje dwa odrębne etapy postępowania prowadzonego przez ZUS, które kończą się wydaniem merytorycznej decyzji. Pierwszy z nich to postępowanie w sprawie określenia warunków umorzenia należności, a drugi dotyczy postępowania w sprawie umorzenia należności.

Art.1 ust.8 ustawy abolicyjnej stanowi, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności, o których mowa w art.1 i 6, z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych. Odwołanie się w treści tego przepisu do jego ustępów 1 i 6 prowadzi do wniosku, że decyzja określająca warunki umorzenia ustala również:

- kwoty nieopłaconych składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za okres od 1 stycznia 1999r. do 28 lutego 2009r. wraz z należnymi od nich odsetkami za zwłokę, opłatami prolongacyjnymi, kosztami upomnienia, opłatami dodatkowymi i kosztami egzekucyjnymi naliczonymi przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego,

- kwoty nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres wraz z należnymi od nich odsetkami za zwłokę, opłatami prolongacyjnymi, kosztami upomnienia, opłatami dodatkowymi i kosztami egzekucyjnymi naliczonymi przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Zgodnie z ust.13 art.1 ustawy abolicyjnej Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję:

1) o umorzeniu należności, o których mowa w ust.1 i 6 – po spełnieniu warunku, o którym mowa w ust.10, z uwzględnieniem ust.7, 11 i 12, lub,

2) o odmowie umorzenia należności, o których mowa w art.1 i 6 – w przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w ust.10, z uwzględnieniem ust.7, 11 i 12.

Z kolei art. 1 ust.10 powołanej ustawy stanowi, iż warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust.1 i 6 jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust.13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz Fundusz Emerytur Pomostowych za okres od dnia 1 stycznia 1999r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust.2 oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Niepodlegające umorzeniu należności, o których mowa w ust. 10 podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której w ust.8 (art.1 ust.11 ustawy). W przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust.8, niepodlegające umorzeniu należności, z wyłączeniem składek finansowych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczone termin ich płatności, warunek o którym mowa w ust.10, uważa się za spełniony po ich opłaceniu (ust.12 art.1).

Z powołanych regulacji normatywnych wynika zatem, że decyzję o umorzeniu należności wydaje się po spłacie niepodlegających umorzeniu należności, o których mowa w ust.10 najpóźniej w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w art.1 ust.8, bądź – w przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w art.1 ust.8 niepodlegające umorzeniu należności z wyłączeniem składek finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczone termin ich płatności – po ich opłaceniu.

Natomiast decyzję o odmowie umorzenia należności wydaje się, jeśli w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w art.1 ust.8 niepodlegające umorzeniu należności, o których mowa w ust.10 nie zostaną spłacone albo – w przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w art.1 ust.8, niepodlegające umorzeniu należności, z wyłączeniem składek finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczone termin ich płatności – nie zostaną one opłacone zgodnie z ustalonymi warunkami.

Sąd I instancji podkreślił, iż w rozpoznawanej sprawie zarzut odwołującego się, dotyczący nieokreślenia należności podlegających umorzeniu, skierowany był wobec decyzji odmawiającej umorzenia należności.

W doktrynie podkreśla się w związku z tym, iż na tym etapie postępowania nie powinno się ignorować wadliwości decyzji warunkowej, a najbardziej adekwatnym do treści ustawy abolicyjnej rozwiązaniem jest przyjęcie, iż w związku z niedostatecznym określeniem warunku przedmiotowego nie zaczął biec 12-miesięczny termin na spłatę niepodlegających umorzeniu należności, co oznaczałoby przedwczesność decyzji umarzającej. Miałyby to być swoista sankcja za naruszenie przez organ rentowy art.1 ust.8 ustawy abolicyjnej, lecz nakierowana na treść decyzji umorzeniowej (vide glosa Andrzeja Kurzycha do wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 10.12.2014r. III AUa 671/14 – opublikowana w kwartalniku Sądowym Apelacji Gdańskiej 2015r. nr III 2015r. str.117 – 129).

Odrębnym problemem, który dostrzegał także autor glosy jest kwestia treści wyroku sądu ubezpieczeń społecznych zmieniającego decyzję odmawiającą umorzenia należności w wyżej opisanej konfiguracji procesowej. W jego ocenie, mimo iż treść takiego wyroku winna być nakierowana na rozstrzygnięcie zamieszczone w zaskarżonej decyzji odmownej, to z przyczyn oczywistych nieadekwatny byłby wyrok zmieniający ją poprzez umorzenie należności.

Sąd Okręgowy zauważył jednak, iż w sytuacji braku sporu pomiędzy płatnikiem a ZUS co do tego, iż w toku procesu całość należności niepodlegających umorzeniu została przez płatnika uiszczona (tak jak to ma miejsce w ustalonym stanie faktycznym) nie istnieją już żadne przeszkody do wydania wyroku reformatorskiego, na mocy którego należności wskazane w punkcie I decyzji warunkowej zostają umorzone.

Istotą sporu w rozpoznawanej sprawie było bowiem to, iż należności wskazane w punkcie I decyzji warunkowej z dnia 15 stycznia 2014r. powinny podlegać umorzeniu na podstawie przepisów ustawy abolicyjnej i czy zostały spełnione ustawowe warunki umorzenia. Należy przy tym pamiętać, iż Sąd rozstrzygający taki spór bierze pod uwagę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy (art. 316 §1 K.p.c.). Jeżeli zatem powodowy płatnik na moment zamknięcia rozprawy nie posiadał już zadłużenia niepodlegającego umorzeniu (przed wydaniem zaskarżonej decyzji uiszczył na rzecz ZUS kwotę około 15000 zł, a na dzień wniesienia odwołania (29 kwietnia 2015r.) także pozostała do należności w wysokości 1 zł i 09 gr., to w tej sytuacji nie było – w ocenie Sądu – przeszkód proceduralnych i materialnoprawnych do zmiany zaskarżonej decyzji na podstawie art.47714 § 2 K.p.c. w związku z powołanymi wyżej przepisami ustawy abolicyjnej i orzeczenia co do istoty sprawy, a więc umorzenia należności objętych wnioskiem płatnika.

Wydanie w takiej sytuacji wyroku zmieniającego i ustalającego brak podstaw do odmowy umorzenia należności sprowadzałyby się w istocie do wyroku o skutku stricte kasatoryjnego (Sąd pierwszej instancji nie został upoważniony przez ustawodawcę do tego rodzaju działania – vide art. 477 ze znacznikiem 14a K.p.c.), i - co równie istotne - prowadziłyby to do zupełnie zbędnego wydłużenia postępowania.

Sąd I instancji wyeksponował, iż powodowy płatnik nie może ponosić skutków prawnych wadliwości decyzji warunkowej z dnia 15 stycznia 2014r., wadliwości powstałej w wyniku działania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. „Za niedopuszczalną uznać należy sytuację, w której z uwagi na wątpliwości co do wysokości zadłużenia, przedsiębiorca nie będzie mógł skorzystać z umorzenia, choć na przykład znaczącą jego część spłacił” (tak powołana wyżej glosa autorstwa A. Kurzycha). Z taką sytuacją faktyczną mamy zaś do czynienia w rozpoznawanej sprawie.

W ocenie Sądu Okręgowego zwrócić także należy uwagę na to, iż w rozpoznawanej sprawie przyczyną odmowy umorzenia należności na podstawie przepisów ustawy abolicyjnej była zaległość składkowa, która powstała już po wydaniu decyzji z dnia 15 stycznia 2014r., w której Zakład Ubezpieczeń Społecznych powinien był określić warunki umorzenia. Należność ta nie mogła zatem być objęta decyzją warunkową. Art. 1 ust.10 ustawy abolicyjnej stanowi, iż warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust.1 i 6, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji o której mowa w ust.13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 1 stycznia 1999r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust.2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych , kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Wykładnia celowościowa tego przepisu wskazuje, iż tego rodzaju zaległość składkowa powinna być – co do zasady – uregulowana wprawdzie na dzień wydania decyzji umorzeniowej, o której mowa w pkt 1 ust.13 art.1, ale skoro ustawodawca nie określił w ustawie abolicyjnej szczegółowego trybu określenia przez organ rentowy takich należności (w tym sposobu poinformowania o nich płatnika starającego się o umorzenie należności składkowych o ich powstaniu i konieczności ich uiszczenia jako warunku wydania decyzji umorzeniowej), to płatnik zachowuje prawo do ich zapłaty ze skutkiem powodującym konieczność umorzenia należności składkowych objętych wnioskiem umorzeniowym do dnia uprawomocnienia się decyzji wydanej na podstawie art.1 ust.13 pkt 2 ustawy abolicyjnej. Uiszczenie zatem omawianych tu należności składkowych nawet po wydaniu decyzji odmownej na podstawie art.1 ust.13 pkt 2, a przed jej uprawomocnieniem, nie może stanowić przeszkody do zmiany tej decyzji.

Odmierna wykładnia art. 1 ust.10 ustawy prezentowana w toku procesu przez organ rentowy podważałaby podstawowe cele tego aktu prawnego, gdyż po pierwsze marginalizowałaby znaczenie decyzji warunkowej wydanej na podstawie ust.8 art.1, a po drugie – tak jak w stanie faktycznym rozpoznawanej sprawy – pozwalałoby organowi rentowemu na odmowę umorzenia należności w sytuacji, w której wnioskujący płatnik nie miałby możliwości zapoznania się z wszystkimi warunkami, których spełnienie warunkowałoby umorzenie należności objętych ustawą abolicyjną.

Skoro zatem powodowy płatnik jeszcze przed uprawomocnieniem się decyzji odmownej – w dniu 28 kwietnia 2015r. - dokonał zapłaty należności składkowej, której uiszczenie warunkowało wydanie w niniejszej sprawie decyzji umarzającej, to w ocenie Sądu I instancji zaskarżona decyzja podlegała zmianie na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z powołanymi wyżej przepisami prawa materialnego – o czym orzekł Sąd Okręgowy w punkcie I sentencji wyroku.

W punkcie II sentencji orzeczono stosownie do wyniku sporu o kosztach procesu. Zgodnie z art.98 § 1 i § 3 K.p.c. oraz art.99 k.p.c. strona przegrywająca spór obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi koszty procesu konieczne do dochodzenia jej praw. Przepis ten wprowadza zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. ZUS Oddział w B. jako strona przegrywająca spór obowiązany jest zwrócić przeciwnikowi poniesione przez niego koszty procesu obejmujące koszty zastępstwa prawnego pełnomocnika procesowego strony powodowej. Koszty te ustalone zostały według stawki minimalnej – zgodnie z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013r., poz.490 ze zm.). Wartość przedmiotu sporu – którą stanowiły składki wskazane w punkcie I decyzji warunkowej – mieściła się w granicach wyznaczonych tym paragrafem i punktem rozporządzenia.

Apelację od wyroku wywiódł pozwany organ rentowy, zaskarżając go w całości i zarzucając:

1. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 1 ust. 8 ustawy o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące działalność gospodarczą poprzez niewłaściwą wykładnię i uznanie, że decyzja ZUS z dnia 15.01.2014 r. nie spełnia wymogów określonych ustawą, tj. nie określa warunków umorzenia;
2. naruszenie art. 1 ust. 11 ustawy o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące działalność gospodarczą poprzez uznanie, że termin 12 miesięcy, o którym mowa w tym przepisie nie rozpoczął biegu, a co za tym idzie decyzja organu rentowego z dnia 25.03.2015 r. była przedwczesna;
3. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 1 ust. 13 pkt 2) w związku z art. 1 ust. 10 ustawy o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące działalność gospodarczą poprzez niewłaściwą wykładnię i uznanie, że należności z tytułu składek za okres od dnia wydania decyzji z dnia 15 stycznia 2014 r. do wydania decyzji z dnia 25.03.2015 r. nie są należnościami niepodlegającymi umorzeniu, o których mowa w art. 1 ust. 10 ustawy abolicyjnej;
4. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 1 ust. 13 pkt 2) w związku z art. 1 ust. 10 ustawy o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące działalność gospodarczą poprzez niewłaściwą wykładnię i uznanie, że Odwołujący spełnił warunki niezbędne do umorzenia należności;
5. naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez niezgodne z ustaleniami faktycznymi w niniejszej sprawie uznanie, że brak przeszkód do wydania wyroku reformatoryjnego, tj. że na dzień wydania wyroku Odwołujący nie posiada żadnych należności niepodlegających umorzeniu;
6. naruszenie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. poprzez wykroczenie poza granice rozpoznania sprawy, tj. merytoryczną kontrolę wydanej przez organ rentowy decyzji i umorzenie należności pomimo dokonania wpłaty należności przez Odwołującego już po dniu wydania decyzji z dnia 25.03.2015 r.

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w B. do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz organu rentowego kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelujący podniósł m.in., że decyzja z dnia 15 stycznia 2014 r. nie została przez odwołującego zaskarżona, zatem stała się prawomocna. Ponadto odwołujący nie miał żadnych wątpliwości co do wysokości

należności niepodlegających umorzeniu, które zobowiązany był spłacić w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w art. 1 ust. 8 ustawy abolicyjnej. Dokonał spłaty zdecydowanej większości należności niepodlegających umorzeniu, jednak na koncie Odwołującego powstała zaległość na Fundusz Ubezpieczeń Zdrowotnych za miesiące lipiec i listopad 2014 r., w łącznej kwocie 1,09 zł, która do dnia wskazanego w art. 1 ust. 11 tzw. ustawy abolicyjnej nie została uregulowana. Wydanie zaskarżonej decyzji odmawiającej umorzenia nie było zatem skutkiem braku spłaty należności istniejących na dzień wydania decyzji z dnia 15 stycznia 2014 r., ale skutkiem braku rzetelności w regulowaniu „bieżących” składek, tj. składek należnych za okres po wydaniu decyzji określającej warunki umorzenia. Okoliczność ta została zmarginalizowana przez Sąd Okręgowy, co stoi w sprzeczności z zasadami udzielania ulg w obowiązku spłaty należności publicznoprawnych.

Skarżący podkreślił również, iż ustawa abolicyjna powinna być interpretowana ściśle, a żaden z jej przepisów nie daje podstaw do uznania, iż w art. 1 ust. 10 mowa jest tylko o należnościach istniejących lub wymagalnych na dzień wydania decyzji określającej warunki umorzenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelację należało oddalić. Zaskarżony wyrok bowiem odpowiada prawu, mimo nietrafnej argumentacji prawnej.

Zakres istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności faktycznych wyznacza prawo materialne. W zakresie ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy nie dopuścił się żadnych uchybień. Ustalenia te Sąd Apelacyjny w pełni podziela i przyjmuje za własne co czyni zbędnym ich ponowne powoływanie. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 1997 r., sygn. II UKN 61/97 - OSNAP 1998 r., Nr 3, poz. 104; wyrok Sądu Najwyższego z 8 października 1998 r., sygn. II CKN 923/97 - OSNC 1999 r., z. 3, poz. 60; wyrok Sądu Najwyższego z 12 stycznia 1999 r., sygn. I PKN 21/98 - OSNAP 2000, Nr 4, poz. 143).

Zarzut naruszenia art. 233 § 1 kpc nie jest trafny z tego względu, iż okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia nie były sporne, a zatem nie wymagały prowadzenia przez Sąd I instancji postępowania dowodowego, a tym samym dokonywania oceny dowodów. Nadto zgłoszony zarzut jest nieadekwatny do treści tego przepisu, skoro apelujący uzasadnia go wyłącznie wadliwą subsumpcją prawa materialnego. Prawdliwość takiej oceny prawnej podlega kontroli w ramach zarzutu naruszenia prawa materialnego.

Z uzasadnienia apelacji wynika zasadny zarzut naruszenia przez Sąd I instancji art. 316 § 1 kpc poprzez jego zastosowanie. Podkreślić należy, iż utrwalone jest w orzecznictwie i doktrynie stanowisko, że sąd ubezpieczeń społecznych ocenia legalność decyzji organu rentowego według stanu rzeczy istniejącego w chwili jej wydania. Jest to konsekwencją istoty postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, w którym sąd dokonuje kontroli wyłącznie tych rozstrzygnięć o prawach i obowiązkach stron stosunku ubezpieczenia społecznego, które zostały uprzednio podjęte przez organ rentowy. Zakres kognicji sądu ubezpieczeń społecznych jest zatem ściśle uzależniony od tego, co było przedmiotem rozstrzygnięcia organu rentowego. Uwzględnianie przy wyrokowaniu okoliczności zaistniałych po wydaniu decyzji jest wyjątkiem od tej zasady, który nie może być traktowany rozszerzająco - zob. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 04 października 2013r. I UK 55/13, (LEX nr 1463840).

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia tej sprawy, w której spór dotyczył wysokości należności składkowych, Sąd Najwyższy zaprezentował klarowną wykładnię zastosowania art. 316 § 1 kpc w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, którą Sąd odwoławczy w pełni podziela. Sąd Najwyższy wyjaśnił, iż „na podstawie art. 316 § 1 k.p.c. sąd ubezpieczeń społecznych - kierując się względami ekonomii procesowej - może wyjątkowo zmienić decyzję organu rentowego i przyznać prawo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych, jeżeli podstawą odmowy przyznania świadczenia w postępowaniu przed organem rentowym było niespełnienie któregoś z wymaganych prawem warunków, a w toku postępowania sądowego warunek ten został niewątpliwie spełniony (przykładowo, gdy wnioskodawca ubiegający się o emeryturę osiągnął wiek emerytalny po wniesieniu odwołania do sądu). O naruszeniu art. 316 § 1 k.p.c. w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych można więc mówić tylko wtedy, gdy jest oczywiste, że przy zastosowaniu procedury obowiązującej w tych sprawach świadczenie bez żadnych wątpliwości zostałoby przyznane. W innych przypadkach obowiązuje zasada oceny prawidłowości decyzji według stanu istniejącego w dacie jej wydania. Mimo

że sąd ubezpieczeń społecznych rozpoznaje sprawę merytorycznie na nowo, to jednak jako organ kontrolny wobec organu rentowego ma obowiązek odniesienia się do stanu rzeczy istniejącego w dacie wydania decyzji. Z tej przyczyny obowiązująca w "klasycznym" procesie cywilnym reguła wyrażona w art. 316 § 1 k.p.c., zgodnie z którą sąd bierze pod uwagę stan rzeczy z chwili zamknięcia rozprawy, doznaje wyjątku w postępowaniu odrębnym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, ze względu na jego szczególny, odwoławczy charakter. Wyjątek od reguły z art. 316 § 1 k.p.c., czyli orzekanie według stanu z chwili wydania decyzji, dotyczy w szczególności spraw, których przedmiotem nie jest przyznanie świadczenia z ubezpieczenia społecznego." Sąd Najwyższy podkreślił, iż rozpoznawana sprawa jest taką sprawą, gdyż dotyczy kontroli decyzji, w której organ rentowy stwierdził (deklaratoryjnie) ciążące na płatniku zaległości składkowe za konkretne lata 1999-2006, oczywiście według stanu istniejącego w dacie wydania decyzji. „Z tej przyczyny nie ma znaczenia, czy po wydaniu decyzji i wniesieniu odwołania do sądu, płatnik uregulował sporne zaległości oraz kiedy i w jakiej wysokości, a także, w jaki sposób wpłynęło to na należność odsetkową. W orzecznictwie zwracano przy tym już uwagę, że ocena możliwości płatniczych płatnika składek w zakresie wymiaru należności składkowych powinna być odnoszona do daty wydania decyzji, a nie do chwili zamknięcia rozprawy przez sąd (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2008 r., II UK 98/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 73), wobec czego zapłata długu składkowego po wydaniu decyzji stwierdzającej takie zobowiązanie, nie uzasadnia umorzenia z tej przyczyny postępowania sądowego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2010 r., I UK 117/10, OSNP 2012 nr 1-2, poz. 23)”.

Przedmiotem sporu w konkretnej sprawie jest, czy w dacie wydania przez organ rentowy przedmiotowej decyzji z dnia 25 marca 2015r. płatnik spełnił wszystkie warunki umorzenia zaległości składkowych, określone przez ZUS w tzw. decyzji warunkowej z dnia 15 stycznia 2014r. Ocena prawidłowości decyzji z dnia 25 marca 2015r. nie może być zatem dokonywana przy uwzględnieniu stanu faktycznego i prawnego obowiązującego po dacie jej wydania. Uiszczenie przez płatnika, już po wydaniu decyzji o odmowie umorzenia zaległości, składek na ubezpieczenie zdrowotne należnych (jak ostatecznie sprecyzował w odpowiedzi na odwołanie pozwany) za okres lipiec i listopad 2015r., jest zatem okolicznością obojętną dla rozstrzygnięcia przedmiotowego sporu.

Sąd Apelacyjny nie podzielił też stanowiska Sądu I instancji, że wobec braku określenia przez ustawodawcę szczegółowego trybu określenia przez organ rentowy kwoty zaległości niepodlegających umorzeniu należnych za okres po wydaniu decyzji warunkowej, płatnik składek „zachowuje prawo do ich zapłaty ze skutkiem powodującym konieczność umorzenia należności składkowych objętych wnioskiem umorzeniowym do dnia uprawomocnienia się decyzji wydanej na podstawie art. 1 ust 13 pkt 2 ustawy abolicyjnej”, bowiem taka wykładnia nie znajduje żadnego oparcia normatywnego.

W ocenie Sądu odwoławczego, nie jest trafna wykładnia art. 1 ust 10 ustawy abolicyjnej prezentowana przez Sąd I instancji, zgodnie z którą warunkiem umorzenia składek przez ZUS na podstawie ustawy z dnia 09 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, jest „czyste konto” płatnika, a zatem brak zaległości składkowych niepodlegających umorzeniu również za okres po dacie wydania decyzji warunkowej - do daty wydania decyzji w przedmiocie umorzenia (art. 1 ust 13 ustawy abolicyjnej). Wykładnia taka rozszerza warunki umorzenia poza zakres ustalony ww. ustawą.

Przepisy art. 1 ust 1 – 7 oraz art. 2 ustawy abolicyjnej określają zakres podmiotowy i przedmiotowy abolicji i tryb składania wniosku o umorzenie zaległości składkowych. W stosunku do osób, które spełniały te kryteria i tryb, ZUS miał obowiązek wydać decyzję określającą warunki umorzenia (art. 1 ust 8 ustawy abolicyjnej), a spełnienie tych warunków przez osobę uprawnioną do złożenia wniosku (dalej „płatnik”) w terminie określonym ustawą, zobowiązywało pozwanego do umorzenia należności stosownie do art. 1 ust 13 pkt 2.

Z brzmienia przepisu art. 1 ust 8 ustawy abolicyjnej wynika jednoznacznie, iż warunki umorzenia Zakład musi określić kwotowo (z wyjątkiem kosztów egzekucyjnych) w decyzji (dalej nazywanej „decyzją warunkową”). Oznacza to, iż: 1) zaległości składkowe z odsetkami, koszty i opłaty podlegające umorzeniu stosownie do art. 1 ust 1 i 6 ustawy abolicyjnej, oraz 2) zaległości składkowe z odsetkami, koszty i niepodlegające umorzeniu, o których mowa w art. 1

ust 10, które płatnik winien uiścić w terminie określonym ustawą (tj. w terminie zgodnym z art. 1 ust 11 i 12 ustawy abolicyjnej) muszą być wymagalne w dacie wydania decyzji warunkowej.

Przypomnieć trzeba, iż roszczenie staje się wymagalne wówczas, kiedy wierzyciel może skutecznie żądać od dłużnika zadośćuczynienia jego roszczeniu (orzeczenie SN z 12 lutego 1991 r., III CRN 500/90, LexisNexis nr 312294, OSN 1992, nr 7-8, poz. 137). „W doktrynie przyjmuje się zgodnie, że należy przez wymagalność rozumieć stan, w którym wierzyciel ma prawną możliwość żądania zaspokojenia przysługującej mu wierzytelności. Jest to stan potencjalny o charakterze obiektywnym, którego początek następuje w chwili, gdy wierzytelność zostaje uaktywniona.” (zob. P.Nazaruk – komentarz do art. 120 kc – LEX). Terminy opłacania składek określa przepis art. 47 ust 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Roszczenie o zapłatę składek jest zatem wymagalne z upływem terminu określonego ww. przepisem i od tej daty biegnie termin jego przedawnienia (art. 24 ust 4 usus).

Z powyższego wynika, iż przedmiotem decyzji warunkowej mogą być jedynie takie należności niepodlegające umorzeniu (art. 1 ust 10 ustawy abolicyjnej), których termin płatności upłynął przed datą złożenia wniosku o umorzenie. Przypomnieć trzeba, iż stosownie do art. 1 ust 11 ustawy abolicyjnej, należności te podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji warunkowej (o której mowa w ust. 8). Z porównania przepisów art. 47 ust 1 usus i art. 1 ust 11 ustawy abolicyjnej, wynika iż ten pierwszy reguluje terminy płatności bieżących składek, podczas gdy w drugim ustawodawca unormował szczególny termin spłaty zadłużenia składkowego, o którym mowa w art. 1 ust 10. Przyjęcie, iż pojęcie należności niepodlegające umorzeniu o których mowa w art. 1 ust 10 ustawy abolicyjnej, obejmuje również należności z tytułu składek, których wymagalność powstała po dacie decyzji o której mowa w art. 1 ust 8 ustawy abolicyjnej, prowadziłoby do absurdalnego wniosku, iż ma do nich również zastosowanie termin wynikający z art. 1 ust 11 tej ustawy, a zatem że termin do zapłaty tych składek rozpoczynałby się przed datą ich wymagalności wynikającą z art. 47 ust 1 usus.

Przepisy art. 1 ust 7, 14-15 ustawy abolicyjnej, potwierdzają przy tym wykładnię, iż ocena wymagalności (i ustalenie wysokości ww. kwot) należności podlegających i niepodlegających umorzeniu winna być dokonywana przez ZUS w decyzji warunkowej wg stanu na dzień złożenia wniosku o umorzenie.

Przepis art. 1 ust 15 ustawy abolicyjnej, stanowi bowiem jednoznacznie, iż na okres od dnia złożenia wniosku o umorzenie do dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 13, ulega zawieszeniu bieg terminu przedawnienia należności, o których mowa w ust. 1, 6, 10 i 12. Ponieważ zawieszeniu może ulec bieg terminu przedawnienia roszczeń już wymagalnych (art. 121 kc w związku z art. 120 § 1 zd. 1 kc), wnioskować trzeba, iż w przepisach art. 1 ust 10 i 12 chodzi o należności niepodlegające umorzeniu wymagalne w dacie złożenia wniosku o umorzenie.

Konsekwentnie, w sytuacji egzekwowania przez organ zaległości składkowych przed dniem złożenia wniosku o umorzenie należności – postępowanie to z mocy prawa ulegało zawieszeniu od dnia złożenia takiego wniosku do dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 13, - art. 1 ust 14 zd. 1 ustawy abolicyjnej. Uwzględnienie wykładni art. 1 ust 10 ustawy abolicyjnej prezentowanej przez ZUS i zaakceptowanej przez Sąd I instancji, prowadziłoby do nieracjonalnego wniosku, iż regulacja zawarta w art. 1 ust 14, a zatem okresowe „wyłączenie” z mocy prawa możliwości prowadzenia egzekucji, dotyczy także należności przyszłych z tytułu składek – niepodlegających umorzeniu tj. składek niewymagalnych w dacie wydania decyzji warunkowej.

Podsumowując: od daty złożenia wniosku o umorzenie z jednej strony dłużnik podlegał szczególnej ochronie poprzez wyłączenie okresowo możliwości egzekwowania przez ZUS zadłużenia określonego w ustawie abolicyjnej (a także przyznanie mu od daty uprawomocnienia decyzji warunkowej 12 miesięcznego terminu do spłaty zadłużenia), a z drugiej strony pozwany - poprzez zawieszenie biegu przedawnienia - miał zapewnioną możliwość skutecznego dochodzenia tej wierzytelności w sytuacji niespełnienia przez płatnika warunków umorzenia w terminie określonym w ustawie. Powyższe regulacje są konsekwencją celu przedmiotowej ustawy. Zarówno z oznaczenia zakresu regulacji ustawowej „o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność” jak i z uzasadnienia projektu tej ustawy (Sejm RP VII kadencji nr druku 382), wynika jednoznacznie, iż

celem ustawodawcy było umożliwienie uwolnienia się od zadłużenia składkowego powstałego w okresie od 1999r. do lutego 2009r., które powstało w znacznej mierze wskutek niechlujstwa legislacyjnego ustawodawcy. Generalnie miał być to zatem instrument pozwalający płatnikowi na uwolnienie się od długu, nie zaś narzędzie, którym ustawodawca mógł dodatkowo – tj. niezależnie od obowiązujących już regulacji – wymusić na płatniku regulowanie płatności na bieżąco do dnia wydania decyzji z art. 1 ust 13.

Realizacji celu ustawy miał służyć nałożony na ZUS obowiązek określenia w decyzji warunkowej długu podlegającego umorzeniu i długu niepodlegającego umorzeniu, którego uiszczenie w ustawowym terminie warunkowało abolicję – art. 1 ust 13 pkt 2 w związku z ust 8 i 10, 11,12.

Reasumując odczytywanie przepisu art. 1 ust 10 ustawy abolicyjnej z pominięciem ww. regulacji, a zatem w taki sposób, iż wobec niewskazania przez ustawodawcę w tym przepisie zamkniętego okresu za który naliczone jest zadłużenia niepodlegające umorzeniu, to warunkiem umorzenia jest zapłata należności wymienionych w art. 1 ust 10 za okres od dnia 1 stycznia 1999r. do dnia wydania decyzji z art. 1 ust 13 - prowadzi do absurdu. Z utrwalonego orzecznictwa wynika, iż w sytuacji, gdy wynik wykładni językowej prowadzi do absurdu, albo rażąco niesprawiedliwych lub irracjonalnych konsekwencji należy stosować wykładnię systemową i funkcjonalną (uzasadnienie uchwały SN z dnia 10 grudnia 2009r. III CZP 110/09).

Przepis art. 1 ust 10 ustawy abolicyjnej rzeczywiście nie określał do jakiej daty od dnia 1 stycznia 1999r. należy kwalifikować należności niepodlegające umorzeniu, co było zbędne wobec faktu, iż taką datę końcową wyinterpretować można z przepisów art. 1 ust 8 w związku z art. 14 i 15 ustawy abolicyjnej. Niewątpliwie brzmienie przepisu art. 1 ust 10 nie pozwala na wnioskowanie, iż za datę końcową należy przyjąć datę decyzji z art. 1 ust 13 ustawy abolicyjnej. Z powołanego przepisu wynika bowiem jedynie, iż warunkiem abolicji jest, aby w dacie wydania decyzji z art 1 ust 13 ustawy, płatnik nie posiadał niepodlegających umorzeniu należności. Te ostatnie, jak wskazano wyżej, ustala się wg stanu na dzień złożenia wniosku.

Reasumując, data końcowa okresu zadłużenia o którym mowa w art. 1 ust 10 i 11 wynika z przepisów art. 1 ust 8 w związku z art. 14 i 15 ustawy abolicyjnej i jest to data złożenia wniosku o umorzenie. Wobec niespornego faktu, iż K. K. zadłużenie niepodlegające umorzeniu wymagalne w dacie złożenia wniosku o umorzenie uiszczył w terminie określonym art. 1 ust 11 ustawy abolicyjnej, błędnym było wydanie przez ZUS decyzji o której mowa w art. 1 ust 13 pkt 2 tej ustawy. Tym samym chybiony był zarzut apelacji zawarty w punkcie 4 tj. naruszenia prawa materialnego art. 1 ust 13 pkt 2 w związku z art. 1 ust 10 ustawy abolicyjnej.

Nieskuteczny był również zarzut naruszenia art 1 ust 8 i 11 ustawy abolicyjnej, skoro de facto poza sporem była ocena prawidłowości decyzji warunkowej, a z uzasadnienia Sądu I instancji nie sposób przyjąć, iż Sąd ten uznał, że 12 miesięczny termin o którym mowa w art. 1 ust 11 nie rozpoczął biegu.

Mając powyższe na względzie, Sąd Apelacyjny oddalił apelację stosownie do art. 385 kpc (punkt 1).

O kosztach procesu Sąd odwoławczy orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik tj. na podstawie art. 98 § 1 kpc – obciążając nimi pozwanego. Na koszty te składały się wynagrodzenie pełnomocnika ubezpieczonego –r radcy prawnego za reprezentację w II instancji w wysokości zgodnej z § 6 pkt 5 w związku z § 10 ust 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r. poz. 1804) tj. 75 % stawki 4.800 = 3.600 zł . Wysokość kosztów zastępstwa procesowego Sąd II instancji ustalił w wysokości minimalnej przy zastosowaniu wartości przedmiotu zaskarżenia wskazanej w apelacji (29.975,70 zł), mając na uwadze niezbędny nakład pracy pełnomocnika oraz czynności podjęte przez niego w sprawie, a także charakter sprawy i wkład pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia – art. 109 § 2 kpc in fine.

SSA D.Stanek SSA A.Podlewska SSA G.Czyżak